

Mattilsynet
Felles postmottak
Postboks 383
2381 Brumunddal

Bergen 29.05.2020

Hørings svar på endringer i forskrift om kontroll med lakselus i akvakulturanlegg

Mattilsynet foreslår endringer i forskrift om kontroll med lakselus i akvakulturanlegg. Flere foreslåtte endringer vil kunne påvirke eller omhandler forhold rundt transport av fisk. Hovedparten av eksisterende rederier med brønnbåter og bløggébåter er organiserte i Kystrederiene gjennom avdelingen Brønnbåteiernes Forening (BREF).

Flåten har de siste årene vært i stor ekspansjon innen kapasitet og teknologi for å møte strenge myndighetspålagte krav, samt utviklingen i havbruksnæringen. Vi takker for invitasjon til å gi innspill og har i dette høringssvaret samlet våre kommentarer på de områder hvor rederiene påvirkes og kan bidra. Vi ønsker også å presisere ansvarsforhold i enkelte paragrafer.

§11 Transport og slakting

I høringsdokumentene kommer det frem at det vil bli lagt føringer som gjør at fisk som har over 0,2 i våravlusningsperioden og 0,5 ellers, skal transporteres lukket og slaktes lukket. Det vil si at fisken ikke får settes i ventemerd.

Det er også forslått endringer på måten man beregner lusetrykket i anlegget, der man før kunne ha transport som var åpen ved snittverdier under 0,5 og 0,2 på hele anlegget. Slik vi forstår endringen vil man se på nivåene per produksjonsenhet. Dersom merden som skal slakte er over nivåene, så vil fisken måtte transporteres lukket og direkte losses selv om anlegget har et snitt under 0,2 eller 0,5 voksne hunnlus.

På grunnlag av dette vil vi påpeke at det fra 01.01.2021 gjennom «Forskrift om transport av akvakulturdyr § 22», trer i kraft pålegg om filtrering og UV-desinfisering av transportvann. Et krav om lukket transport slik det er lagt frem i høringsforslaget blir da overflødig. Her burdet det være akseptabelt å kjøre «semi-lukket».

Når fartøyet kjører semilukket kan man i større grad opprettholde god vannkvalitet og god fiskevelferd, ved at man skifter ut deler av vannet under transport. Dette er spesielt gunstig når det frakt av fisk over lengre avstander. Når fartøyene transporterer «semi-lukket» filtreres videre alt vann slik at virus og bakterier inaktiveres, og lakselus samles i eget lusefilter.

Vi foreslår derfor noen endringer i § 11 ledd b (uthevet):

«0,2 i produksjonsenheden når lusegrensen for anlegget er 0,2, jf. § 4 andre ledd skal skje slik at lakselus og egg ikke slippes ut.

Dersom fisken skal passere eller slaktemerdsettes i et område med en lusegrense på 0,2 voksne hunnlus, må fisken som skal transporteres eller slaktes komme fra en produksjonsenhet med mindre enn 0,2 voksne hunnlus i gjennomsnitt, **dersom frakt og slakt skal skje åpent.**

Mattilsynet kan **kreve lukket transport** og slakting også for fisk fra produksjonsenhet med under 0,5 eller 0,2 voksne hunnlus i gjennomsnitt per fisk».

Ved eventuelt krav om lukking bør det reelle smittepresset ved og rundt slakteriet vurderes, før det bestemmes at en ikke får sette fisken i ventemerd. Vurderingen bør skje selv om transporten har foregått lukket. Det er store variasjoner på forholdene ved slakterienes lokaliteter, eksempelvis når det gjelder vannstrøm, kapasitet for direktelevering m.m. Dette er forhold som bør legges til grunn i en vurdering om forbud mot ventemerdsetting.

Den nye forskriften bør også bidra til at man unngår at fisk som er bestemt utslaktet, blir stående lengre i anlegget enn nødvendig.

§ 17 Dispensasjon

Havbruk er en biologisk produksjon som planlegges godt, men er umulig å kunne forutse hele produksjonsforløpet til. Gjennom en produksjon kan elementer utenfor næringens kontroll oppstå, og påvirke produksjonen i stor grad, enten det er sykdom, alger, lakselus m.m.

Nettopp slike forhold og hensynet til fiskevelferd gjør det kritisk at det foreligger en mulighet for å søke dispensasjon. Det er også viktig at dispensasjonen gis ved behov og håndheves på en slik måte at hensynet til dyrevelferd blir vektlagt fremfor en absolutt grense for lus.

Eksempelvis anser vi at man for en kortere periode på 1-3 uker bør kunne akseptere høyere lusetall før utslakting, dersom alternativet er en behandling av fisken som forringer dyrevelferden.

§9 Samordning for kontroll med lakselus og resistentutvikling

Våre erfaringer er at forholdene i §9 blir ivaretatt av oppdretterne på en god måte. Mellom oppdretterne opplever vi også koordineringen for begrensning/hindre smittesituasjonene i området som god.

Våre rederier er en del av driftsplanene, samt en del av beredskapen til havbruksnæringen. Men vi vil gjerne presisere at §9 er havbruksselskapets ansvar. Våre medlemmer er serviceleverandører.

Mattilsynet stiller i høringsbrevet spørsmål om innspill til pålagt rapportering av mengde brukte lusemidler og gjennomførte badebehandlinger. Skulle dette bli noe av, anser vi dette som havbruksselskapet og eventuelt fiskehelsepersonellens ansvar.

Ikrafttredelse av ny forskrift

Forutsigbarhet er viktig i enhver næring, også havbruksnæringen. Vi anser det derfor som svært viktig at endringene i forskriftene blir godt gjennomarbeidet før de settes ut i livet.

Foreslåtte endringer vil kunne føre til at oppdrettere må innhente en del mer kapasitet på ulike områder, samt kunne måtte endre på en del av sine driftsplaner og rutiner. For å sikre endringene en god innarbeiding i næringen, ber vi om at ikrafttredelse av forskrift offisielt er fra 01.01.2021.

Vi stiller oss videre disponible for ytterligere dialog rundt endringer i luseforskriften om ønskelig.

Med vennlig hilsen

Linn Therese Skår Hosteland
Næringspolitisk rådgiver
Kystrederiene
(elektronisk.sign)

Tanja Elisabeth Hoel
Styreleder
Brønnbåteiernes Forening
(elektronisk.sign)